

Arquipélago de Cortegada

Como Sálvora, Cortegada non dispón dun servizo de transporte público regular, o que implica contar cunha embarcación privada ou co servizo dunha navieira, ambos coas preceptivas autorizacións. Só existe un camiño habilitado para uso público na illa de Cortegada, o que supón unha opción máis reducida para os visitantes que non dispoñan de tempo abondo ou que queiran dedicalo a outra actividade, como a observación da fauna e da flora ou simplemente descansar e gozar da paisaxe.

Un folleto complementado por uns postes debidamente sinalizados permitíranos realizar este paseo, no cal descubriremos algúns dos tesouros que garda a illa. Este folleto proporciónano os vixiantes, as navieiras concertadas ou calquera dos puntos de información do Parque Nacional.

1. Ruta circular da illa de Cortegada

Opción A

- Distancia: 3,2 km.
- Duración do percorrido: 1 hora e 15 minutos
- Desnivel máximo: 3 m
- Cor da sinalización: Verde
- Principais puntos de interese: A ermida de Cortegada, as illas de Malveira Grande e Malveira Chica, o loureiral, a carballeira, o cruceiro e a antiga vila

Descrición do itinerario: O percorrido parte desde a mesma praia onde desembarcamos. Desde aquí veremos algunhas das construcións máis emblemáticas entre as poucas que quedan en pé en Cortegada: a ermida, xunto á cal antano había un pequeno hospital, e un dos tres cruceiros que existen no arquipélago, sinais do camiño marítimo en dirección a Santiago de Compostela. Para realizar o itinerario no sentido das agullas do reloxo collemos o sendeiro que sae cara ao oeste, un pouco antes de chegar á ermida; xa non teremos que saír del, pois bordea toda a illa abeirando o mar, e permitíranos admirar a riqueza natural de Cortegada sen transitar polo interior das zonas especialmente sensibles, como os bosques de loureiros. A primeira parte do camiño discorre pola beira oeste, e nela podemos ver os demais illotes que compoñen o arquipélago: a Malveira Grande e o seu singular bosque de cerquiños, a Malveira Chica, O Con e Briñas, todos eles catalogados como zonas de reserva.

As Malveiras desde a costa oeste de Cortegada

Unha vez deixamos atrás un par de grandes piñeiros, podemos empezar a contemplar algunhas das especies arbóreas representativas da illa: o carballo e o cerquiño, cuxa diferenza queda patente ao comparar varios dos exemplares que dan sombra ao camiño; os salgueiros, algúns deles cun importante diámetro; e os loureiros, espectaculares pola súa idade, altura e densidade, o que converte este loureiral no máis importante da península. Unha carballeira moi ben conservada completa a riqueza da parte noroeste da illa.

O loureiral de Cortegada

Un espectacular estripeiro, mostra do bo estado e variedade da vexetación arbórea de Cortegada

Pouco despois da praia do Batel, a vexetación autóctona comeza a perder terreo debido á proliferación de eucaliptos e piñeiros, que nestes momentos están encadrados nun plan de

erradicación de especies alóctonas. O cruceiro de Punta Corveiro, no extremo nordeste da illa, marca o comezo da zona de aproveitamento marisqueiro, como mostran as parcelas de cultivo e os milleiros de cunchas que se acumulan nas beiras, xa fóra dos límites do Parque Nacional. Coas primeiras casas de Carril ante nós, pasamos polo punto da illa máis próximo ao continente. Aquí, a través do Camiño do Carro, antano transportábanse centos de quilos de algas, que supuñan un inmellorable fertilizante para as leiras. A xentes da zona, que contan con experiencia e coñecementos sobre o terreo, aínda son capaces de cruzaren a pé por este lugar para chegar á illa cando o réxime de mareas o permite. Tras deixarmos atrás unha pequena praia e un amieiral de grande importancia que queda á nosa dereita, achegámonos pouco e pouco ás ruínas da vila de Cortegada, abandonada despois das expropiacións executadas cando se lle doou a illa a Afonso XIII.

Chegada á vila a través do Camiño do Carro

Hoxe só quedan en pé algunhas fachadas, entre as que medran inmensos loureiros que lle dan un aire misterioso e máxico ao conxunto. Antes de rematar o noso percorrido, xa de volta á praia, pasamos preto da vivenda restaurada dos caseiros que custodiaron a propiedade do rei durante anos, converténdose nos derradeiros habitantes da illa.

A antiga vila, conquistada pola vexetación

Opción B

Distancia: 2,1 km.

Duración do percorrido: 45 minutos

Desnivel máximo: 3 m

Principais puntos de interese: A ermida de Cortegada, as illas de Malveira Grande e Malveira Chica, o loureiral, a carballeira, o bosque interior e a antiga vila

Descrición do percorrido: O itinerario é igual ao anterior ata chegarmos ao eucaliptal situado despois da praia do Batel, na parte norte da illa. Alí, un poste indícanos a posibilidade de acurtar o percorrido a través dun sendeiro que atravesa a illa, levándonos durante uns minutos polo interior dun bosque máxico de carballos, castiñeiros, piñeiros centenarios e loureiros, que ademais é hábitat de valiosas especies como o espectacular escornabois ou vacaloura (*Lucanus cervus*), un escaravello protexido a nivel europeo.

A pradería, unha sorpresa no interior de Cortegada

Sáímos ao camiño perimétrico fronte á praia de Sartaxéns e seguimos en dirección oeste, deixando o mar á nosa esquerda ata chegar primeiro á antiga vila e logo á caseta de información, onde remata o noso percorrido.

A tranquila praia de Sartaxéns, fronte á vila de Carril